

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA <i>DUNAREA DE JOS</i> din GALATI
1.2 Facultatea / Departamentul	ISTORIE, FILOSOFIE SI TEOLOGIE
1.3 Catedra	ISTORIE, FILOSOFIE SI SOCIOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	LICENTA
1.6 Programul de studii/Calificarea	ISTORIE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	MARTURII ARHEOLOGICE CREȘTINE LA DUNAREA DE JOS						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	V	2.7 Regimul disciplinei	OPT

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități..activitate practica pe santier					-
3.7 Total ore studiu individual	44				
3.9 Total ore pe semestru	56				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sala de curs dotata cu videoprojector si tabla
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sala de laborator si sala multimedia

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională 2. Utilizarea cunostintelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului 3. Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistentă calificată 4. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, meritele și limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode și teorii 5. Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniu
Competențe transversale	<ol style="list-style-type: none"> 6. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistentă calificată 7. Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate 8. Constientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea de cunoștințe legate de principalele aspecte ale istoriei creștinismului în spațiul de la Dunarea de Jos
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Însușirea vocabularului de specialitate și a metodologiei de lucru specifice arheologiei și preistoriei. - Cunoașterea semnificației principalelor monumente arheologice creștine de la Dunarea de Jos. - Înțelegerea, explicarea și interpretarea mărturiilor arheologice de factură creștină. - proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; - utilizarea metodelor, tehnicilor și instrumentelor de investigare specifice arheologiei - manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de momente din trecutul românilor și al celorlalte popoare; - cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice; - promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice; - valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice; - participarea la propria dezvoltare profesională.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații (În condițiile pandemiei)
1. Spațiul de la Dunarea de Jos. Noțiuni introductive. Delimitări legate de spațiu și timp. (2 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
2. Istoricul cercetării și teorii privind mărturiile arheologice creștine de la Dunarea de Jos (2 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
3 - 4. Coroborarea informațiilor literare, numismatice, epigrafice și arheologice privind istoria comunităților creștine din spațiul Dunării de Jos (4 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
5-6. Romanitatea orientală. Semnificațiile sintagmei și condițiile evoluției istorice în spațiul dintre Carpați, Dunăre și Mare. (4 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
7-8. Descoperiri arheologice: artefacte cu simboluri creștine. Repertoriu arheologic. Cataloge de piese. Studii de caz (4 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
9-10. Martiri pe linia Dunării – Niculițel, Halmyris, Axiopolis etc. Studii de caz. (4 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
11-12. Arhitectura creștină. Morminte. Interpretări. Studii de caz. (4 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
13. Scriitori străromâni. Ioan Casian, Dionisie Exigul, Gherman (2 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
14. Istoria spațiului de la Dunarea de Jos în perioada postromană (2 ore)	Prelegere interactivă Studiul de caz, demonstrația Utilizarea prezentărilor în Power point	Activități pe platforma Teams Microsoft
Bibliografie Măgureanu, Andrei Identitate Religioasă la nord de Dunăre. Creștinismul, SCIVA, tomul 68, nr. 1–4, București, 2017, p. 31–70; http://www.scivajournal.ro/pdf/sciva2017/02_magureanu.pdf Aparaschivei, Dan, 2007, <i>Colonia Ulpia Oescus. Instituții și elite</i> , în "Classica et Christiana", 2, Iași, p. 11-29. https://www.academia.edu/43915295/Classica_et_Christiana_11_2016 Aricescu, Andrei, 1975, <i>Drumul militar de la Noviodunum la Callatis în lumina itinerariilor antice</i> , în Pontica, VIII, p. 315-329		

<https://revistapontica.wordpress.com/revista/nr-8-1975/>. Aricescu, Andrei, 1977, *Armata în Dobrogea romană*, Editura Militară, București. Barnea, Alexandru, 1977, *Arta Creștină în România*, vol. I. Secolele III–VI, București, 1979. Barnea, Alexandru, 1987. *Monumente creștine și viața bisericească în secolele VII–XIV pe teritoriul Dobrogei, în Monumente istorice și izvoare creștine*, Galați, 1, p. 79–124. Barnea Ion, 1969, *Dinogetia*, I, Editura Meridiane, București. Damian, O. *Bizanțul la Dunărea de Jos (secolele VII–X)*, Brăila, 2015. Giurescu, Constantin. *Formarea poporului roman*, Craiova, 1973. Istoria poporului roman, 2015

https://www.academia.edu/29149881/Istoria_Romanilor_Constantin_Giurescu. Gudea, N. Ghiurco, I., 1988, Din istoria creștinismului la români. Mărturii arheologice, Oradea, Dan. Gh. Teodor, *Teritoriul est-carpatic în veacurile V–XI e.n., Contribuții arheologice și istorice la problema formării poporului român* Ed. Junimea, Iași, 1978. Birley, Anthony Richard, 1979, *Septimius Severus: The African emperor*, Routledge, Londra. Birley, Anthony Richard, 2005, *The Government of Britain*, Oxford, p. 114–119. Bogdan Cătănicu, Ioana, 1981, *Evolution of the system of defence works in Roman Dacia*, BAR International, series 116, Oxford.

<https://www.scribd.com/document/382075206/Evolution-of-the-system-of-defence-works-in-Roman-Dacia> Bogdan Cătănicu, Ioana, 1997, *Muntenia în sistemul defensiv al Imperiului roman sec. I–III p. Chr.*, Alexandria. Bogdan Cătănicu, Ioana, 2009, *Limes Daciae Inferioris. Cercetări și ipoteze*, în *Buletinul Muzeului Județean Teleorman, Seria Arheologie*, 1, p. 195–203. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=210646> Bounegru, Octavian, 1987a, *Începuturile organizării vamale în Dobrogea romană*, în *Pontica*, XX, p. 137–145.

<https://revistapontica.wordpress.com/revista/nr-19-1986/> Boteva, Dilyana, 1996a, *Legati Augusti pro praetore Moesiae inferioris A.D. 193–217/218*, în *ZPE*, 110, p. 239–247. Bounegru, Octavian, 1987b, *Flota romană de la Dunărea de Jos în cursul războaielor dacice*, în „Cultură și civilizație la Dunărea de Jos”, Călărași, 3–4, p. 87–93.

<https://biblioteca-digitala.ro/?pub=200-cultura-si-civilizatie-la-dunarea-de-jos-muzeul-dunarii-de-jos-calarasi> Bounegru, Octavian, 2002, *Comerț și navigatori la Pontul Stâng și Dunărea de Jos (sec. I–III p. Chr.)*, Casa Editorială Demiurg, Constanța. Boyanov, Ilian, 2008, *Oescus - from castra to colonia*, în „*Archeologia Bulgarica*”, Sofia, XII, 3, p. 69–76. Bowman, Ala, K., Garnsey Peter, Rathbone, Dominic, ed., 2008, *The Cambridge Ancient History*, 2ed., XI, *The High Empire, A.D. 70–192*, Cambridge University Press. Brătianu, Gheorghe 1999, *Marea Neagră. De la origini până la cucerirea romană*, trad. Michaela Spinei, ediție îngrijită de Victor Spinei, Editura Polirom, Iași.

https://www.academia.edu/7360539/7132495-Gheorghe-Bratianu-Marea-Neagra-Vol_1 Cadiou, Francois, Moret, Pierre, 2009, Rome et la frontière hispanique à l'époque républicaine (IIe–Ier s. av. J.C.), în D. Lafazani et C. Velud (éd.), *Empires et Etats nationaux en Méditerranée : la frontière entre risques et protection*, Actes du colloque international tenu à l'IFAO – Le Caire, 6–8 juin 2004, Presses de l'IFAO, Le Caire. Cagnat, René, 1926, *Limes Imperii*, în Ch. Daremberg, E. Saglio, *Le Dictionnaire des Antiquités Grecques et Romaines*, tom 3, vol 2, Paris, p. 1255–1258. Campbell, Brian, 1994, *The Roman Army, 31 B.C.–AD 337*, Routledge, Londra. Carrié Jean Michel, 1995, 1993: *ouverte des frontieres romaines?*, în Rousselle A. Ed., *Frontières terrestres, frontières célestes dans l'Antiquité*, Perpignan, Paris, p. 31–53. Cervellati, Nicola, 2009, *I diplomi militari: una fonte epigrafica ufficiale per lo studio delle flotte provinciali romane*, Università di Bologna (teză de doctorat, coord. Angela Donati). Champlin, Edward, 2003, *Nero*, Cambridge M.A., The Belknap Press of Harvard University Press, London. 346 p. Comșa, Maria, 1977, *Dacia în epoca lui Constantin cel Mare și a urmașilor săi*, în *Pontica*, X, p. 215–228. Doruțiu-Boilă, Emilia, 1980, *Inscripțiile din Scythia Minor, V, Capidava-Troesmis-Noviodunum*, București, Editura Academiei <https://biblioteca-digitala.ro/?tip-publicatie=periodic&volum=8987-inscriptiile-din-scythia-minor-academia-de-stiinte-sociale-si-politice-a-republicii-socialiste-romania--v-1980>. Dyson, Stephen L, 1985, *The Creation of the Roman Frontier*, Princeton. Erdkamp, Paul, ed. 2007, *A Companion to the Roman Army*, Blackwell Publishing, Oxford. Fabian, Istvan, 2006, *Relațiile romano-barbare de la Nordul Dunării de Jos. Între necesitatea politică și aculturație*, în Ioan Marian Țiplic, Silviu Purece Istrate, coord., *Relații interetnice în spațiul românesc. Populații și grupuri etnice (sec. II î.Hr.–V d.Hr.)*, Alba Iulia, p. 219–234. Florescu, Grigore, Florescu, Radu, Diaconu, Petre, 1958, *Capidava, Monografie arheologică*, I, București, Editura Academiei. <http://www.cimec.ro/arheologie/arhiva-digitala/55Situri/Capidava/Explicatiimaginilor/M.htm> Grant, Michael, 1996, *The Severans. The Changed Roman Empire*, Routledge, Londra. Gudea, Nicolae, 1997, *Der Dakische Limes Materialien zu Seiner Geschichte*, în *Janrbuch des Romisch-Germanischen Zentral Museum, Mainz*. Madgearu, Alexandru. 1994, *Romanizare și creștinare la nordul Dunării*, AIIA Iași, 31, p. 479–502. Madgearu, A. 2001. *Rolul creștinismului în formarea poporului român*, București, Issac, Benjamin, 1988, *The Meaning of the terms limes and limitanei*, în „The Journal of Roman Studies”, 78, p. 125–147. Issac, Benjamin, 1990, *The Limites of Empire. The Roman Army in the East*, Oxford University Press, Oxford. Kolendo, Jerzy, 1994, *Les armes romaines entre les mains des barbares*, în „Dialogues d' Histoire Ancienne”, 20.1, p. 21–27. Le Bohec, Yann, 1989a, *Les unités auxiliaires de l'armée romaine en Afrique du Nord*, Paris. Le Bohec, Yann, 1989b, *L'armée romaine sous Haut-Empire*, Ed. Picard, Paris. Leveau, Philippe, 1990, recenzie: Whittaker, Charles, R, *Les frontières de l'Empire romain*, Les Belles Lettres, Paris, 1989, în „Annales. Économies, Société. Civilisation”, 45, 4, Paris, p. 896–899. Leveau, Philippe, 1993, *Territorium Urbis. Le territoire de la cité romaine et ses divisions: du vocabulaire aux réalités administrative*, în „Revue des Études Anciennes”, Bordeaux, 95, 3–4, p. 458–471. Levick, Barbara, 1999, *Vespasian*, Routledge, Londra. Liușnea, Mihaela Denisia, *Organizarea limes-ului la Dunărea de Jos*, Editura Cartea universitară, București. 2008, Liușnea Mihaela Denisia, *Descoperiri arheologice cu caracter creștin din zona Dunării De Jos. Studiu De Caz: Mormântul 7 De La Bărboși*, In *Memoriam Florin Medelet: Interdisciplinaritate în Arheologie*, Timisoara, 28 noiembrie 2015; 1: Arheologie, 2: Metode Interdisciplinare si Istorie (Vol. 1-2) Fortiu, Sorin [Hrsg.]. - Szeged (2015). https://www.researchgate.net/publication/351980243_Descoperiri_arheologice_cu_caracter_crestin_din_zona_Dunarii_de_Jos_Studiu_de_caz_Mormantul_7_de_la_Barbosi Păcurariu, Mircea 1990, *Începuturile vieții creștine pe teritoriul*

<p>României de azi, BulBOR 108, 3–4, p. 63–89 Madgearu, Alexandru, 1999, <i>Dunărea în perioada bizantină (sec. X-XII), o frontieră permeabilă</i>, în "Revista istorică", X, 1-2, p. 41-55. Mason, D., J., 1988, <i>Prata Legionis in Britain</i>, in Britania, 19, p. 163-190. Matei, Cristian, 1991, <i>Considerații privind raportul dintre Classis Flavia Moesica și fortificațiile limesului roman de la Dunărea de Jos (sec. I-VI)</i>, în Pontica, XXIV, p. 143-158. https://revistapontica.wordpress.com/revista/nr-24-1991/ Matei-Popescu Florian, 2004, <i>Trupe auxiliare romane din Moesia Inferior</i>, în SCIVA, 52-53, p. 173-242. Matei-Popescu Florian, 2006-2007, <i>The Auxiliary Units from Moesia Superior in Domitian's time and the problem of CIL XVI 41</i>, în Ephemeris Napocensis, XVI-XVII, p. 31-48. V. Pârvan, 1911 <i>Contribuții epigrafice la istoria creștinismului daco-roman</i>, București, Rusu, M. 1983–1984 <i>Paleocreștinismul nord-dunărean și etnogeneza românilor</i>, AIIA Cluj 26, , p. 35–84 Suceveanu, Alexandru, 1971, <i>În legătură cu data de anexare a Dobrogei de către romani</i>, în Pontica, IV, p. 105-121. https://revistapontica.wordpress.com/revista/nr-4-1971/ Zugravu, Nelu <i>Geneza creștinismului popular la români</i>, București, 1997.</p>		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații (În condițiile pandemiei)
1. Spatiul geografic si spatiu istoric al Dunării de Jos.	Conversatia euristica Studiu de caz Dezbateră Exercițiul	Activități pe platforma Teams Microsoft
2 -7. Descoperiri arheologice de factură creștină la Dunărea de Jos. Studii de caz	Conversatia euristica Studiu de caz Dezbateră Exercițiul	Activități pe platforma Teams Microsoft
8-10. Concordanța informațiilor epigrafice, numismatice, literare, arheologice. Studii de caz	Conversatia euristica Studiu de caz Dezbateră Exercițiul	Activități pe platforma Teams Microsoft
11-12. Repertoriul descoperirilor arheologice din spațiul Dunării de Jos	Conversatia euristica Studiu de caz Dezbateră Exercițiul	Activități pe platforma Teams Microsoft
13-14. Cataloage de piese. Tipologia pieselor. Descriere, inventariere. Interpretare.	Conversatia euristica Studiu de caz Dezbateră Exercițiul	Activități pe platforma Teams Microsoft
<p>Bibliografie Doruțiu-Boilă, Emilia, 1980, <i>Inscripțiile din Scythia Minor, V, Capidava-Troesmis-Noviodunum</i>, Editura Academiei. București, I. Barnea, Romanismul și creștinismul daco-romanilor, TD 9, 1988, p. 119–126 N. Gudea, I. Ghiurco, Din istoria creștinismului la români. Mărturii arheologice, Oradea, 1988 Liușnea, Mihaela Denisia, Organizarea limes-ului la Dunărea de Jos, Editura Cartea universitară, București. 2008, Madgearu, Alexandru 1994 Romanizare și creștinare la nordul Dunării, AIIA Iași, 31, , p. 479–502. Madgearu, Alexandru, 1999, <i>Dunărea în perioada bizantină (sec. X-XII), o frontieră permeabilă</i>, în "Revista istorică", X, 1-2, p. 41-55. E. Popescu, Creștinismul în Eparhia Buzăului până în secolul al VII-lea, Spiritualitate și Istorie la Întorsura Carpaților 1, 1983, p. 259–277. D.Gh. Teodor, 1991 Creștinismul la est de Carpați, de la origini și până în secolul al XIV-lea, Iași,. Zugravu, Nelu <i>Geneza creștinismului popular la români</i>, București, Colecțiile revistelor Pontica, Peuce, Danubius ș.a.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

--

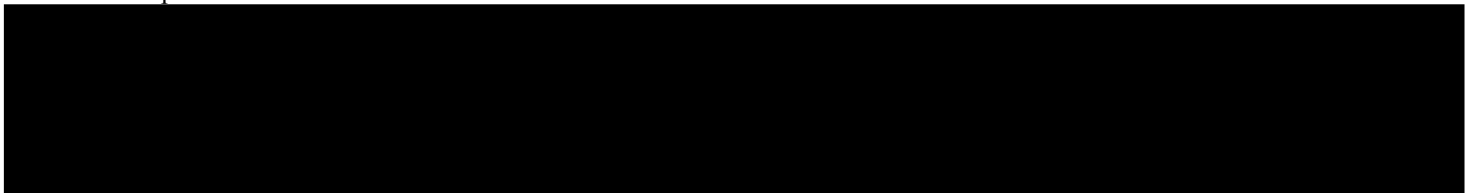
10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Nivelul dobândirii cunostintelor si competentelor specifice	Examen	50%
10.5 Seminar/laborator	Competente demonstrate în cadrul activitatilor de seminar	Referate, portofolii de evaluare	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea studenților se va face în funcție de nivelul cunoștințelor acumulate, de felul cum le-au acumulat (altfel spus, dacă au citit bibliografia aferentă cursului sau s-au rezumat numai la notele de curs și la cea ce au reținut la seminar) și de maniera de prezentare a acestora, de cunoașterea izvoarelor și a bibliografiei problemei. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Director departament

